

Opioa: Herriaren erlijio berria

Denok dakigu, herria bere nahaspila ta nahigabeetan iharrosi* ordez engainatu eta eroapenean* loarazi egiten duen fedearen kontrako esaldi gazi bat: erlijioa herriaren opioa da.

Gehienetan Marxentzat eduki izan ohi arren, askoz lehenagoko ateraldi horrekin arrazionalistak abiatu ziren, erlijioak arrazoimena- ren eskain-eskariak mitologiako ipuinekin itoarazten bide* zituela ta.

Bauer anaien eskribuetan (hoben kontra idatzi zuen Marxek bere **Familia Santua**), eta Marx-Engels komunismoratu zituen M. Hess eta Feuerbach-en idazkietan ere, erruz* aurkitzen da ideia hori. Eta, XIX mende* hasieretan, usadio arruntekoa* dirudi: Hegel idealistak bezain ongi erabiltzen zuen Holbach materialistak, biak Marxen aitzindari* garrantzizko. Bekatuen barkamenari «kontzientziaren opio» zeritzan* Kant-ek ere.

Ingalaterra eta Chinaren arteko opio-gudateetan (1840-1842), gutziz «in» zegoen esaldi hori, orain inori «alienatu» edo «burgese-koxkor» esatea bezain modan. Bruno Bauer-ek 1841.ean esaldi horren zentzua adierazten zuenez, gizatasun biziaren indar guztiak loarazteko erabiltzen ei* zuen erlijioa Prusiak, «erresuma» kristautetan kristauenak». Eta Goethek berak ere garrazki jorratzen zituen, Barmen hiriarri noizbait pietismoaren habia epelenaren fama haundia egingo zioten profeta gozo baten «prediku narkotikoak». Barmen Engels-en sorlekua da, eta Engels pietista-semeak ere predikuen satira piperdun asko utzi dauku.

Aldi berean, hala ere, laster altxatu ziren, esaldi horri esan-nahi positiboa ateratzen zekiten bozak ere: eta negatiboa baino lehenagokoa ere izan daiteke esannahi positibo hau. Gizon oina-zetuak narkotikoa onuragarri* ta gozagarri ta beharrezko omen* duela ta, batez ere Freud-zale askok zentzu positiboan berrinterpretatu izan dute gorabehera hori. Prometeismo hutsa ei* baita*, sofrikarioetan* inolako gozagarririk gabe pasatzen enpeinatzea. (Heroismoaren eta erokeriaren arteko mugak beti lausoak izan ziren. Hegelenganaino behintzat, zentzu kontrario biok zeduzkan esaldi dohatsu horrek. Gero, erlijioak opio onurakor baino kaltegarri gehiago zedukalako agian*, zentzu positiboa amatatu* egin zitzaion ateraldi dohakabeari.

Baina dialektikak halakoxe mainak daduzka; eta, nola bere gurasoek horretantxe trebatuta dena aldrebes jartzen dibertitzen den, eta bere jolas bihurrietan ez berehalakoan aspertu, horixe ere atze-

koz aurrera jarri zeukun. «Opioa ere erlijio bat da», protestatzen zuten, gaitzak jotako Marxen lagun Heine-k, bere lasto-kamainan. (Bestalde, Heine-k ere mandolinarekin-eta deskribatzen ditu euskaldunak, balak baino gogorrago hemengo barbantzuak, agoteak bihotz barrendik gorrotatuz hemengo jendea, zorritz josita euskal etxeak, baina «dama ederrak» euskaldunak).

Halako batetan, erlijioa bera ere atzekoz aurrera jarri zen: bederatziturrenak eta ezti-jarioak, leuntasun-intziriak eta aingeru-zotinak ahaztu bapatean*, eta Marxen enziklikei eta Maoren dotrinari ekin zion. Berandu, bai, baina ez ei* da inoiz beranduegi, garaiz ailegatuz gero. Erlijioa, gizatasun-nahiak molteltzeko ez baina, sutarazteko ere kartsu azaldu zen. Eta Camilo Torresen edo Zamorakoen Eliza katolikoan baino ez batere gutiago Vietnamgo budisten sinesmenean. Erlijioak ez dio jadanik* inori mundutik ihes egiten utzi nahi, eta bai guztiok munduan buruz behera murgilarazi.

Baina dialektika listoa bada, iheskeria ez da tontoa. Azkenean, «zerua lurrean» atondu* nahi zuen gure produzio ta kontsumo gizaldiaren zeru lurtar hori lehenbailehen eta oso-osorik dastatzeko* larriak, jende ta batez ere gazte asko zerua berek produzitu ta kontsumitzera ekarri du. Eta zeru hori opiatoequin produzitzen da.

Bakar-bakarrik, erlijio berriaren zeru kimiko honek, loarazi ezezik, hilarazi ere errazegi egiten duela: Alemanian bakarrik, mila ta gehiago hiltzen dira urtero psikodeliko ta opiatoen mende*.

Azkeneko gomendio* bat interesatuari: «trip» (drogaren zora-bioari deritza **trip**, eskolatu gabekoarentzat argitzeko) luzeena, 72 orduko «trip» borobil eta bete-betea eragiten duen drogaren produzitzailea USAko napalm-fabrika ezagun bat da.

JOSE AZURMENDI

daduzka, **daukaz**, dauzka
dauku, **deusku**, digu
dio, **deuto**
zedukan, **eukan**, zeukan
zeduzkan, **eukazan**, zeuzkan
zekiten, **ekien**
zeukun, **euskun**, zigun
zion, **eutson**
zioten, **eutsoen**
zitzaion, **jakon**

EIBAR

Peli Aldazabal zenaren oroimenez IX. euskara lehiaketa

Eguraldi eskasa zen Arraten, maiatzaren 23an. «Ohi denez» beharko dugu esan, aspaldiko urtetan ez baitaiku honako egun honek besterik eskaini. Hala ere, euri ufala* eta guzti, ume mordoxka bat bildu zen hamar eta erdietan Arrateko ermitaren atarian; eta umeak ezezki, Eibar Club Deportivo-ko «Kezka» dantzari taldea, andereñoak, gurasoak, senideak, adiskideak eta gainerakoak.

Gutziz, Gipuzkoa nahiz Bizkaiko berrogeita zazpi ume agertu ziren lehiaketa* orduan, alegia*, Ataun, Zaldibi, Legazpi, Lazkano, Elgoibar, Eibar, Ermu eta Bilbokoak. Andoni Idoiagaren zuzendaritzaren pean, mahaikoak Libe Sarasua, Karme Mandiola, Margarita Murgizu, Jose Luis Ugarteburu, Luis Alberto Aranberri, Imanol Larrañaga eta Serafin Basauri zirelarik, irakurketa-, idazketa- eta gramatikari buruzko lehiaketa prestatu zen, umeak bi taldetan banatuta. Hona hemen talde bakoitzeko lehen hamarrak:

Nagusien taldea (11-14 urtekoentzat)

- Asier Etxeberria. Elgoibartarra. 14 urte. 42,5 puntu. Txapela, Eibarko Udalak* eskainitako irudia, 2.500 pezeta eta saria.
- Patxi Xabier Bazterrika. Ataundarra. 12 urte. 40,5 puntu. Txapela, 1.500 pezeta eta saria.
- Maria Dolores Etxeberria. Zaldibiarra. 13 urte. 40 puntu. 1.000 pezeta eta saria.
- Odile Kruzeta. Eibartarra. 13 urte. 38 puntu. 500 pezeta eta saria.
- Josune Beldarain. Bilbotarra. 12 urte. 33 puntu. 500 pezeta eta saria.
- Begoña Biar. Bilbotarra. 13 urte. 27 puntu. 500 pezeta eta saria.
- Begoña Bazterretxea. Bilbotarra. 11 urte. 25 puntu. 100 pezeta eta saria.
- Amaia Mujika. Bilbotarra. 12 urte. 24,5 puntu. 100 pezeta eta saria.

- Nekane Aranburu. Bilbotarra. 13 urte. 24,5 puntu. 100 pezeta eta saria.
- Joseba Andoni Beldarrain. Bilbotarra. 11 urte. 24 puntu. 100 pezeta eta saria.

Txikien taldea (7-10 urtekoentzat)

- Asier Laspiur. Eibartarra. 10 urte. 28,5 puntu. Txapela, 1.000 pezeta eta saria.
- Agurtzane Garzia. Elgoibartarra. 8 urte. 25 puntu. Txapela, 1.000 pezeta eta saria.
- Miren L. Urzelai. Legazpiarra. 9 urte. 24,5 puntu. 500 pezeta eta saria.
- Jon Iriondo. Elgoibartarra. 8 urte. 23,5 puntu. 500 pezeta eta saria.
- Itziar Beldarrain. Bilbotarra. 9 urte. 22,5 puntu. 100 pezeta eta saria.
- Iñaki Arkarazu. Lazkanoarra. 10 urte. 22,5 puntu. 100 pezeta eta saria.
- Maria Lurdes Peñalba. Elgoibartarra. 9 urte. 22,5 puntu. 100 pezeta eta saria.
- Elisabet Kruzeta. Eibartarra. 8 urte. 21,5 puntu. 100 pezeta eta saria.
- Victor Alberdi. Elgoibartarra. 8 urte. 21 puntu. 100 pezeta eta saria.
- Arantza Gorosabel. Elgoibartarra. 8 urte. 20 puntu. 100 pezeta eta saria.

Batez beste, oso maila oneko lehiaketa izan dugu bederatzigarren hau. Umeak primeran prestatuak etorri zaizkigu. Guztiok merezi dute txalo beroena. Beharbada, ikastolaren bat bereiztu behar badugu, ezin dezakegu hemon Elgoibartarrak aipatzeke* laga. Zorion sutsuenak nagusitxoek, umeek eta ezkutuan lanean ari izan diren guraso eta andereñoek.

Datorren urtean ikusiko dugu elkar Arraten. Ez etsi*, gazteok. Kontu izan, datorren urtean bizikleta bana irabaziko dutela lehen ateratzen direnek. Datorren urterarte, bada. Ea eguzkiari ere gutun* bat egiten diozuen, bera ere etor dakigun. Bai ote?

ALBISTARIAK